

KÉZIMUNKA

Szj Kamilla és Szj Ferenc nem rokonok, csak majdnem azonos vezetéknevük kapcsolja őket össze, illetve az, hogy Várnagy Tibor – a Liget Galéria vezetője – úgy ítélte meg, hogy e véletlen és esetleges egybeesésen túl is igen érdekes lehet, ha egy közös kiállításon egymás mellett mutatják be műveiket. Egy grafikus, aki teljesen fellazította a kamaraműfaj határait és egy költő-író, aki fotókat készít továbbá rajzol is. A teremben sok-sok, tenyérnyi rajz mellett három, a plafontól a padlóig húzódó óriási tekercs látható. Férfikéztől származik az intim méretű, egyértelműen figuratív grafikák sora, míg a nő hatalmas, apró vonalhálóból felépülő rajzai szándéka szerint nem kapcsolódnak a létező valósághoz. Egyiknél a téma ismétlődik monotonul, míg a másiknál a rövid ceruzavonások, s bár mindkettőjükre jellemző egyfajta befelé, önmagukba fordulás, mégsem tehetünk egyenlőségjelet a kettő közé. Szj kicsinyke test-torzói ugyanis csak önmagukkal vannak elfoglalva: klasszikus férfiszóval élve kézi munkáznak, azaz maszturbálnak. A sötétre satírozott alakok úgy merülnek el ebben a furcsa, szomorú, de mégis brutális szexualitásban, hogy az ön-aktusból kilúgozódik minden érzékiség. Ellenben Szj rajzait csak felszínesen kapcsolhatnánk hímzőfonállal bíbelődő női kacsókhoz: az elmélyült és meditatív rajzok szavakkal le nem írható mélységekből bukkannak elő, s mintegy belső "sugallatra", a kéz médiuma által teremődnek meg. S maguk a nonfiguratív művek, a vonalcsíkok tapogatózó, bolyongó, szinte örökké áramló halmazainak objektumai olyan szexuális érzékiséget sugároznak, amelynek kiindulópontja nem a testben, hanem a lélekben lakozik. A vonalak hullámaiból kialakuló lágy örvények ugyanúgy befelé húznak mint az ön-tárgyasított vágy kiélése. A virtuális örvénybe belezuhanó látogató élménye jótékonyan elfedi a művek kvalitása közötti különbséget – s így van ez jól. Kézimunkázni érdemes.